

γροθάρρα ἡ, Πελοπν. (Ἀνώγ. Καμίν. Καρδαμ. Λεῦκτρ. Ξεχώρ. Ξηροκ. Σαηδόν. Τριφυλ.) *grophara* Πελοπν. (Λεῦκτρ. Πλάτσ.)

Ἐκ τοῦ οὖσ. *γ ρ ο θ ἄ ρ ι*.

Ἡ ἐλαία, ἡ κατάλληλος πρὸς μεταφύτευσιν ἐκ τοῦ φυτωρίου, ἡ ὁποία δὲν ἔχει ἀναπτυχθῆ ἀκόμη εἰς τέλειον δένδρον ἐνθ' ἄν. : *Θὰ πάω 'ς τὸ περιβόλι νὰ βγάλω γροθάρρες* Πελοπν. (Καρδαμ.) *Φυτέψαμε πέδε γροθάρρες τσαὶ πιάσανε* δύο αὐτόθ. *Φύτενα ὅλη μέρα γροθάρρες* Πελοπν. (Σαηδόν.) *Πιάσανε ὅλες οἱ γροθάρρες* Πελοπν. (Λεῦκτρ.) *Νὰ μοῦ βγάλῃς καμμία σαραδαρέα λαγούμια, γιὰ νὰ καρφώσω καμμία γροθάρρα* Πελοπν. (Ξεχώρ.)

γροθαράκι τό, Πελοπν. (Γαργαλ. Κίτ. Μάν.)

Ἐκ τοῦ οὖσ. *γ ρ ο θ ἄ ρ ι* ὡς ὑποκορ.

1) Τὸ πρὸς μεταφύτευσιν ἑτοιμον νεαρόν ἐλαιόδενδρον Πελοπν. (Γαργαλ.) : *Ἐβαλα πρόπερσι μερικά γροθαράκια καὶ οὐλα πιάσανε καὶ γίνανε λιοφυτάκια.* 2) Μικρὸς χονδρὸς κλάδος ἐλαίας κοπτόμενος κατὰ τὸ κλάδευμα Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) : *Πάρ' τὰ γροθαράκια νὰ δὰ κάψωμε.*

γροθάρρι τό, Ἡπ. (Κωστάν.) Μέγαρ. Πελοπν. (Ἀναβρυτ. Ἀνδροῦσ. Ἀνώγ. Ἀρκαδ. Βασαρ. Γαργαλ. Δαιμον. Ἡλ. Θουρ. Κάμπος Λακων. Καρδαμ. Κίτ. Κόκκιν. Λακεδ. Μάν. Μεγαλόπ. Ξηροκ. Οἶν. Ὀλυμπ. Παλαιοχ. Πάν. Σαηδόν. Σκορτσιν. Συκ. Λακων. Τριφυλ.) — Δελτ. Ἑλλην. Γεωργ. Ἑταιρ. 3, 143 Π. Γενναδ., Λεξικ. Φυτολογ., 273—Λεξ. Δημητρ. *γροθάρ' Θράκ.* (Σαρεκκλ.) *Μακεδ. γρουθάρ' Ἡπ.* (Ἀρτοπ. Ζαγόρ. Κουκούλ.) *Μακεδ. (Καταφύγ. Κολινδρ.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀρτοτ. Λεπεν. Ξηρόμ. Περίστ.)* — Β. Φανίτσιου, Καλούδια, 116 *γροθάρρι* Πελοπν. (Ἀνω Ἀστέρ. Ἀρεόπ. Γέρμ. Λίμπερδ. Μάν. Νύφ. Οἰτυλ. Πάν. Πετρίν. Πλάτσ.)

Ἐκ τοῦ οὖσ. *γ ρ ο θ ο ς* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -*ἄ ρ ι*.

1) Γρόνθος Ἡπ. (Ἀρτοπ. Κωστάν.) Θράκ. (Σαρεκκλ.) : *Τοῦ χέρ', ὅδας εἶν' κλεισμένου, τοῦ λέμι γρουθάρ' Ἀρτοπ.* *Ἐρ' νι σοῦγραβον νά! ἴσια μὲ ἓνα γρουθάρ' (σοῦγραβον=χαλάζι) αὐτόθ. Θὰ σοῦ σφίξω ἓνα γροθάρρι, ποὺ θὰ σοῦ πάη ὁ οὐρανὸς σφοδύλι* Κωστάν. 2) Τὸ δίκην γρόνθου παραμένον μικρόν ἢ μὴ κανονικῶς ἀναπτυχθέν, τὸ ἀτροφικόν Ἡπ. (Ζαγόρ. Κουκούλ.) *Μακεδ. (Καταφύγ.) Στερελλ. (Λεπεν.)* — Β. Φανίτσιου, Καλούδια, 116 : *Καρπούζ' γρουθάρ' Λεπεν. Ἐκεῖνον τοῦ γρουθάρ' ἔκανι ὅλ' αὐτὰ τὰ κατορθώματα; Κουκούλ. Ἐνα γρουθάρ' ἀνθροῦπους εἶνι, τί νομίζ'; Καταφύγ. Νὰ ἦταν καὶ ἄνθρωπος' ἓνα γρουθάρ' ἄνθρωπος* Β. Φανίτσιου, ἐνθ' ἄν. 3) Τὸ ποσὸν εἶδους τινός, τὸ ὁποῖον χωρεῖ ἡ παλάμη τῆς χειρὸς μετασχηματιζομένη εἰς γρόνθον Ἡπ. (Κουκούλ.) Πελοπν. (Ἀρκαδ.) Στερελλ. (Ξηρόμ.) : *Τοὺν παρακάλισσα καὶ μῦδουκι ἓνα γρουθάρ' γκίζα* Κουκούλ. Συνών. *γ ρ ο θ ἄ κ ι, γ ρ ο θ ἰ 3, γ ρ ο θ ἰ ἄ 5, φ ο ῦ χ τ α.* 4) Ἡ εἰς στρογγύλον δίκην γρόνθου κατὰ τὸ ἔξω ἄκρον καταλήγουσα δοκὸς ἐπὶ τῶν τοίχων τῆς οἰκίας ἢ ἐνθεν καὶ ἐνθεν τῶν ὑπερθύρων, ἡ χρησιμεύουσα δι' ἀνάρτησιν διαφόρων σκευῶν ἢ ἐνδυμάτων Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀρτοτ. Περίστ.) : *Κρέμασι τοῦ σακκούλ' 'ς τοῦ γρουθάρ' Ἀρτοτ. Σηκῶν' τοῦ σφαχτὸ καὶ τοῦ κριμάει 'ς τοῦ γρουθάρ' Αἰτωλ. Κρέμασα τοῦ πανουφόρ' μ' 'ς τοῦ γρουθάρ' Περίστ.* 5) Ὁ ἀγκὼν τῆς χειρὸς *Μακεδ. (Κολινδρ.)* : *Σκίστ' κι τοῦ σακκάκ' μ' καὶ βγήκανι ὄξου τὰ γρουθάρια μ'.* 6) Ἐξόγκωμα δίκην γρόνθου ἐπὶ τοῦ παρὰ τὸ ἔδαφος τμήματος τοῦ κορμοῦ τῆς ἐλαίας ἢ ἐπὶ τῶν ριζῶν, φέρον βλαστὸν καὶ ἀποσπώμενον πρὸς μεταφύτευσιν διὰ τὴν παραγωγὴν νέου ἐλαιοδένδρου Δελτ. Ἑλλ. Γεωρ-

Ἑταιρ., ἐνθ' ἄν. 7) Ὁ χονδρὸς καὶ βραχὺς κορμὸς νεαροῦ κλάδου ἐλαίας, ὁ ἔχων πάχος ὅσον χωρεῖ τὸ κλείσιμον τῆς παλάμης καὶ ὁ ὁποῖος κόπτεται κατὰ τὸ κλάδευμα τῆς ἐλαίας Πελοπν. (Κίτ. Πετρίν. Συκ. Λακων.) : *Ἐκλάδεψα τις ἐλιές κ' ἔκοψα πολλὰ γροθάρια* Κίτ. *Ἄ ζέ κουτουπόσου με καθένα γροθάρρι, θὰ ζέ σπάσου τὰ παῖδια αὐτόθ. Πάω νὰ μαζέψω τὰ γροθάρια* Πετρίν. 8) Χονδρὸς κλάδος ἐλαίας μετὰ ὀφθαλμῶν φυτευόμενος ἵνα ἀναπτυχθῇ ἐπὶ τόπου εἰς δένδρον Μέγαρ. Πελοπν. (Βασαρ. Κίτ. Μάν. Οἶν. Πάν.) — Λεξ. Δημητρ. : *Θὰ φυτέψω τέσσερα πέδε γροθάρια* 'ς τὸ περιβόλι Κίτ. *Ὅποιος ἔχει ποτιστικό, τὸ φυτεύει γροθάρια* Βασαρ. *Κατέβασε τὸ ποτάμι καὶ μᾶς πῆρε τὰ γροθάρια αὐτόθ.* 9) Χονδρὸς καὶ βραχὺς κλάδος ἐλαίας ἢ ἄλλου τινὸς δένδρου φυτευόμενος πλαγίως πῶς ἐντὸς τοῦ ἐδάφους καὶ προοριζόμενος διὰ τὴν ἀπόδοσιν βλαστῶν πρὸς μεταφύτευσιν καὶ παραγωγὴν νέου δένδρου Πελοπν. (Ἀναβρυτ. Ἀνω Ἀστέρ. Ἀνώγ. Ἀρεόπ. Γέρμ. Δαιμον. Ἡλ. Λακεδ. Λίμπερδ. Νύφ. Οἰτυλ. Παλαιοχ. Πετρίν. Συκ. Λακων.) : *Φύτεψα πενήτα γροθάρια* Οἰτυλ. 10) Τὸ πρὸς μεταφύτευσιν ἑτοιμον φυτὸν τῆς ἐλαίας ἡλικίας μέχρι τριῶν ἐτῶν, τὸ προερχόμενον ἀπὸ μόσχευμα, δηλ. ἀπὸ ὀφθαλμὸν χονδροῦ κορμοῦ κλάδου φυτευθέντος πλαγίως ἐντὸς τοῦ ἐδάφους Μέγαρ. Πελοπν. (Ἀνδροῦσ. Γαργαλ. Θουρ. Κάμπος Λακων. Καρδαμ. Κόκκιν. Λακεδ. Μεγαλόπ. Ξηροκ. Ὀλυμπ. Πλάτσ. Σαηδόν. Σκορτσιν. Τριφυλ. κ.ά.) — Π. Γενναδ., ἐνθ' ἄν. : *Τὰ γίδια μοῦ σπάσανε πέντε γροθάρια* Λακεδ. *Ἐβαλα ἑκατὸ παλούτσα' ἀπὸ τὸ παλούτσι βγαίνει τὸ γροθάρρι (παλούτσι = ὁ ἐντὸς τοῦ ἐδάφους φυτευθεὶς πλαγίως κορμός, ἐκ τοῦ ὁποῖου φυτρώνει ὁ πρὸς μεταφύτευσιν κλάδος)* Καρδαμ. *Πᾶμε νὰ βγάλουμε γροθάρια ἀπὸ τὴ γροθαριά* Κόκκιν. *Οὐλο τὸ τούμπι τὸ γιόμισα γροθάρια (τούμπι = τὸ ἐν εἶδει τύμβου ἔδαφος)* Γαργαλ. *Τὸ περιβόλι γιόμισε γροθάρια* Σαηδόν. 11) Δένδρον νεαρῆς ἡλικίας προερχόμενον ἐκ σπέρματος καὶ οὐχὶ ἐκ μεταμοσχεύσεως Πελοπν. (Ἀρκαδ.)

Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. *Γροθάρρι* καὶ ὡς τοπων. (Μεσσην. Τριφυλ.)

γροθαριὰ ἡ, Πελοπν. (Γαργαλ. Κόκκιν.)

Ἐκ τοῦ οὖσ. *γ ρ ο θ ἄ ρ ι*.

Μέρος ὅπου καλλιεργοῦνται *γ ρ ο θ ἄ ρ ι α*, φυτῶριον ἐλαιῶν ἐνθ' ἄν. : *Πᾶμε νὰ βγάλουμε γροθάρια ἀπὸ τὴ γροθαριὰ* Κόκκιν. Συνών. *γ ρ ο θ α ρ ἰ σ τ ρ α, γ ρ ο θ α ρ ὀ μ α ν τ ρ α, γ ρ ο θ α ρ ο μ ἄ ν τ ρ ι, γ ρ ο θ ο μ α ν τ ρ ἰ ἄ, γ ρ ο θ α ρ ο π ε ρ ἰ β ο λ ο.*

γροθαρίστρα ἡ, Πελοπν. (Ἀράχ. Οἶν.)

Ἐκ τοῦ οὖσ. *γ ρ ο θ ἄ ρ ι* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -*ί σ τ ρ α.*

Γ ρ ο θ α ρ ἰ ἄ, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.

γροθαρίτσα ἡ, Πελοπν. (Καρδαμ. Ξεχώρ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ οὖσ. *γ ρ ο θ ἄ ρ α* καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -*ί τ σ α.*

Μικρὰ *γ ρ ο θ ἄ ρ α*, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν. : *Πιστεύω νὰ χωράη παδὰ χάμον στὴν ἀγωνή μία γροθαρίτσα* Ξεχώρ.

γροθαροελιά ἡ, ἀμάρτ. *γροθαροελιά* Πελοπν. (Πάν.) *γροθολιά* Πελοπν. (Γαργαλ.)

Ἐκ τῶν οὖσ. *γ ρ ο θ ἄ ρ ι* καὶ *ἐ λ ἰ ἄ*. Ὁ τύπ. *γ ρ ο θ ο λ ἰ ἄ* δι' ἀνομοιώσιν.

1) *Γ ρ ο θ ἄ ρ ι* 8, τὸ ὅπ. βλ., Πελοπν. (Πάν.) : *Ἐχομε ἑτοιμο τὸ λαγούμι καὶ φυτεύομε τὴ γροθαροελιά.* 2) Νεαρόν

